โมร็อกโกยกระดับอุตสาหกรรมสิ่งทอ: ผลต่อการแข่งขันและโอกาสเชื่อมโยงกับไทย

โมร็อกโกเดินหน้ายกระดับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยมุ่งเพิ่มการผลิตวัตถุดิบภายในประเทศและพัฒนาห่วงโซ่อุปทานให้ครบวงจรมากขึ้น ล่าสุด เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2569 นาย Omar Hejira รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบด้านการค้าต่างประเทศ ประกาศการลงทุนในอุตสาหกรรมสิ่งทอมูลค่าประมาณ 2,300 ล้านดีแรห์ม ระหว่างการเปิดงานแสดงสินค้า Maroc in Mode ครั้งที่ 23 ณ เมืองคาซาบลังกา โดยการลงทุนดังกล่าวมีกำหนดเริ่มในปี 2570 คาดว่าจะสร้างงานประมาณ 7,000 ตำแหน่ง และมีเป้าหมายส่งออกประมาณร้อยละ 80 ของผลผลิต

การประกาศครั้งนี้เกิดขึ้นท่ามกลางความพยายามของโมร็อกโกในการใช้ข้อได้เปรียบด้านทำเลใกล้ยุโรป เพื่อเป็นฐานจัดหาสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ตอบสนองคำสั่งซื้อได้รวดเร็ว งาน Maroc in Mode ซึ่งจัดระหว่างวันที่ 3–5 พฤศจิกายน 2569 โดยสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มโมร็อกโก หรือ AMITH ร่วมกับ CEMS-Global เป็นเวทีเชื่อมโยงผู้ผลิตกับผู้ซื้อและแบรนด์ต่างประเทศ โดยผู้จัดงานให้ความสำคัญกับการผลิตใกล้ตลาดปลายทาง ความคล่องตัว และความยั่งยืนของห่วงโซ่อุปทาน สะท้อนทิศทางการแข่งขันที่ให้ความสำคัญกับระยะเวลาส่งมอบและความสามารถในการปรับการผลิตควบคู่กับราคา

อย่างไรก็ตาม จุดอ่อนสำคัญของอุตสาหกรรมโมร็อกโกยังอยู่ที่การพึ่งพาวัตถุดิบนำเข้า นาย Hejira ระบุว่า ผู้ประกอบการนำเข้าผ้าผืนและเส้นด้ายที่ใช้ในอุตสาหกรรมประมาณร้อยละ 80 ขณะที่รูปแบบการรับจ้างผลิต CMT ซึ่งครอบคลุมการตัด เย็บ และตกแต่งสำเร็จ คิดเป็นประมาณร้อยละ 77 ของการส่งออกเสื้อผ้า รัฐบาลจึงต้องการลดสัดส่วนดังกล่าวลงสู่ร้อยละ 50 ในระยะแรก ผ่านการเพิ่มกำลังผลิตผ้าผืนและเส้นด้ายภายในประเทศ ตลอดจนเชื่อมโยงกิจกรรมการผลิตแต่ละขั้นตอนให้มากขึ้น ทั้งนี้ การลดสัดส่วน CMT หมายถึงการเพิ่มบทบาทของการผลิตรูปแบบอื่นที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น มิได้หมายความว่าต้องลดมูลค่าการรับจ้างผลิตลงโดยตรง

การพัฒนาฐานวัตถุดิบจึงมีความสำคัญต่อทั้งต้นทุน ระยะเวลาส่งมอบ และความมั่นคงของการผลิต หากโรงงานสามารถจัดหาวัตถุดิบในประเทศได้มากขึ้น ย่อมมีโอกาสลดการรอสินค้านำเข้าและบริหารคำสั่งซื้อได้คล่องตัวขึ้น ขณะเดียวกัน การขยายกิจกรรมจากการตัดเย็บไปสู่การผลิตวัตถุดิบและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้มูลค่าทางเศรษฐกิจตกอยู่ในประเทศมากขึ้น อย่างไรก็ดี ผลลัพธ์จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการผลิตให้ได้คุณภาพ ราคา และปริมาณที่ผู้ซื้อยอมรับ รวมถึงความพร้อมด้านแรงงาน เทคโนโลยี และการบริหารต้นทุน จึงยังต้องติดตามความคืบหน้าของการลงทุนหลังจากการประกาศ

ในด้านการจ้างงาน อุตสาหกรรมสิ่งทอมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโมร็อกโกอยู่แล้ว โดยรายงานข่าวอ้างข้อมูลที่นำเสนอในงานว่า ภาคอุตสาหกรรมนี้มีแรงงานประมาณ 246,000 คนในปี 2567 หรือประมาณร้อยละ 24 ของการจ้างงานภาคอุตสาหกรรม การลงทุนใหม่จึงเชื่อมโยงกับเป้าหมายเพิ่มงานและพัฒนาทักษะ โดยเฉพาะแรงงานหญิงและเยาวชน อย่างไรก็ตาม เป้าหมายสร้างงาน 250,000 ตำแหน่งที่มีการกล่าวถึงในงาน เป็นเป้าหมายของภาคอุตสาหกรรมโดยรวมตามโครงการรัฐบาลช่วงปี 2569–2574 ไม่ใช่เป้าหมายเฉพาะสิ่งทอ และต้องแยกออกจากเป้าหมาย 7,000 ตำแหน่งของการลงทุนที่ประกาศครั้งนี้

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ

- สคต. ณ กรุงไคโร ประเมินว่า การยกระดับดังกล่าวอาจเพิ่มแรงกดดันการแข่งขันต่อผู้ส่งออกเครื่องนุ่งห่มไทยในตลาดยุโรป โดยเฉพาะสินค้าที่ผู้ซื้อต้องการ ระยะเวลาส่งมอบสั้น หรือปรับคำสั่งซื้อบ่อย หากโมร็อกโกเพิ่มการจัดหาวัตถุดิบภายในประเทศได้สำเร็จ ข้อได้เปรียบด้านทำเลอาจเชื่อมต่อกับการผลิตที่คล่องตัวมากขึ้น ผู้ประกอบการไทยจึงควรให้ความสำคัญกับจุดแข็งที่ตอบโจทย์ลูกค้าเฉพาะกลุ่ม เช่น คุณสมบัติของเนื้อผ้า คุณภาพการตัดเย็บ การออกแบบ และความสามารถพัฒนาสินค้าร่วมกับผู้ซื้อ มากกว่าพิจารณาการแข่งขันด้านราคาต่อหน่วยเพียงอย่างเดียว
- ในอีกด้านหนึ่ง การพึ่งพาผ้าผืนและเส้นด้ายนำเข้าในระดับสูงแสดงให้เห็นว่า โมร็อกโกยังมีความต้องการเชื่อมโยงกับผู้จำหน่ายวัตถุดิบต่างประเทศ ผู้ประกอบการไทยจึงสามารถศึกษาตลาดผ้าที่มีคุณสมบัติเฉพาะ เส้นด้ายคุณภาพ วัสดุประกอบเครื่องนุ่งห่ม และเคมีภัณฑ์สำหรับกระบวนการผลิต โดยเลือกกลุ่มที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงงานและข้อกำหนดของผู้ซื้อปลายทาง

อย่างไรก็ดี นโยบายเพิ่มการผลิตวัตถุดิบในประเทศอาจทำให้สินค้านำเข้ามาตรฐานทั่วไปเผชิญการแข่งขันมากขึ้นในระยะยาว ผู้ส่งออกจึงควรติดตามว่า การลงทุนใหม่จะผลิตสินค้าใด และแข่งขันหรือเกื้อหนุนกับสินค้าของไทยอย่างไร

- สำหรับการเข้าสู่ตลาด ผู้ประกอบการไทยควรเตรียมข้อมูลคุณสมบัติสินค้า ผลทดสอบ กำลังผลิต ปริมาณสั่งซื้อขั้นต่ำ และระยะเวลาส่งมอบให้ชัดเจน พร้อมประเมินต้นทุน รวมถึงโรงงานลูกค้า ซึ่งรวมค่าขนส่ง ภาษี และค่าใช้จ่ายนำเข้า หากวัตถุดิบถูกนำไปผลิตเพื่อส่งออกต่อ ควรตรวจสอบข้อกำหนดของผู้ซื้อและกฎถิ่นกำเนิดสินค้าของตลาดปลายทางเป็นรายกรณี การใช้วัตถุดิบไทยไม่ได้ทำให้สินค้าสำเร็จรูปได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีโดยอัตโนมัติ ประเด็นเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ขายเสนอสินค้าได้ตรงกับการใช้งานและลดข้อจำกัดในการตัดสินใจของคู่ค้า
- สคต. ณ กรุงไคโร เห็นว่า ทิศทางสิ่งทอโมร็อกโกสะท้อนความพยายามขยับจากฐานรับจ้างตัดเย็บไปสู่ฐานผลิตที่สร้างมูลค่าเพิ่มภายในประเทศมากขึ้น สำหรับไทยจึงมีทั้งความท้าทายด้านการแข่งขันในตลาดเครื่องนุ่งห่ม และโอกาสเชื่อมโยงด้านวัตถุดิบ เทคโนโลยี และการพัฒนาสินค้า การติดตามผู้ลงทุน รายละเอียดกำลังผลิต และความต้องการของโรงงานอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้ผู้ประกอบการไทยเลือกตลาดและพันธมิตรได้เหมาะสมกับความสามารถของตน

แหล่งข้อมูล

1. รูปภาพ https://www.lebrief.ma/textile-hejira-annonce-2 3 - milliards-de-dirhams-dinvestissement-100172206/
2. **LeBrief**, “Textile : Hejira annonce 2,3 milliards de dirhams d’investissement,” 3 พฤศจิกายน 2569 — มูลค่าการลงทุน เป้าหมายการจ้างงานและการส่งออก lebrief.ma
3. **Le Matin**, “Textile: un investissement de 2,3 milliards de DH annoncé pour 2027,” 4 พฤศจิกายน 2569 — กำหนดเริ่มลงทุน บทบาทด้านการจ้างงาน และการแยกเป้าหมายสิ่งทอออกจากภาคอุตสาหกรรมโดยรวม Le Matin.ma
4. **Maroc24 เผยแพร่ซ้ำผ่าน CHARIKA**, “Textile: Le Maroc ambitionne de réduire à 50% le recours au modèle de sous-traitance CMT dans les exportations,” 4 พฤศจิกายน 2569 — การพึ่งพาวัตถุดิบนำเข้าและแนวทางลดสัดส่วน CMT CHARIKA
5. **เว็บไซต์ทางการ Maroc in Mode 2026**, “23rd MIM Show 2026” — วัน สถานที่ ผู้จัดงาน และทิศทางการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานสิ่งทอ Home